

Ársskýrsla Menntaskólans við Hamrahlíð 2021

Apríl 2022

Inngangur

Ársskýrsla skóla er meðal þeirra atriða sem áskilin eru af hálfu ráðuneytis í skólasamningi. Hún er ekki formbundin að öðru leyti en því að svokallur prófíll sem fylgir henni lýtur sniðmáti sem ráðuneytið leggur til. Skýrslunni, sem er fremur knöpp, er því alls ekki ætlað að vera ítarlegt yfirlit um starfsemi skólans á árinu heldur er hér stiklað á fáeinum atriðum og að nokkru vísað til hinnar árlegu sjálfsmatsskýrslu um frekari upplýsingar. Í skýrslunni er fjallað stuttlega um hvernig skólanum hefur gengið að ná árangursmælikvörðum sem hann hefur sett sér í stefnumiðaðri áætlun ríkisaðila.

Efnisyfirlit

Nemendatölur	4
Námsbrautir	4
Listdans	5
Stöðumat í stað stöðuprófa	5
Kennsla, stjórnun og starfsmannahald	5
Umhverfismál.....	6
Fjármál	6
Framkvæmdir í MH	7
Samstarf við innlenda og erlenda aðila	7
Árangursmælikvarðar og markmið úr stefnumiðaðri áætlun ríkisaðila	8
Að hækka hlutfall þeirra sem ljúka stúdentsprófi frá MH á þremur árum.....	8
Að auka starfsánægju og skilvirkni í rekstri	8
Lokaorð	9
„Prófill“	10

Nemendatölur

Fjöldi nemenda í byrjun vorannar 2021 var um 1000. Þar af voru eldri nýnemar sem komu úr öðrum skólum 31 talsins. Á haustönn var heildarfjöldinn um 1060, þar af 246 nýnemar (10. bekkingar) og rúmlega 61 eldri nýnemi. Alls voru brautskráðir 294 nemendur á árinu, 197 í maí og 97 í desember. Um vorið brautskráðust enn fremur 4 nemendur með framhaldsskólapróf eftir fjögurra ára nám á fjölnámsbraut skólans. Alls voru nemendur brautskráðir af 8 brautum. Flestir brautskráðust af opinni braut eða 166 og 55 af náttúrufræðibraut. Stærstur hluti brautskráðra nemenda var úr Reykjavík eða 175, 37 komu úr Kópavogi en færri úr öðrum sveitarfélögum. Þá er til að taka að fáeinir tugir nemenda úr öðrum framhaldsskólum sækja nám í norsku og sænsku í MH eftir að hefðbundnum skóladegi lýkur. Einnig hafa nemendur úr öðrum skólum fengið að stunda nám í japönsku og kínversku við MH þar sem fáir skólar kenna þau tungumál. Brotthvarf nýnema, samkvæmt skýrslu unninni af mennta- og barnamálaráðuneyti, var rétt tæp 4%. Þegar árið er skoðað í heild kemur í ljós að nemendur þreyttu próf í 95% þeirra eininga sem þeir voru skráðir í við upphaf annar. Afföllin voru því tæp 5% en þar af má ætla að nær helmingur sé vegna þeirra sem hættu alveg.

Ítarlegri nemendatölfræði er að finna í [sjálfsmatsskýrslu](#) skólans.

Námsbrautir

Skólinn útskrifar stúdenta af átta námsbrautum. Auk þessara brauta er fjölnámsbraut (sérnámsbraut) við skólann þar sem 16 nemendur stunda nám að jafnaði og IB-alþjóðleg braut til stúdentsprófs þar sem tæplega 90 nemendur stunda nám. IB-námsbrautin er í samræmi við kröfur IB-alþjóðasamtakanna. Allar brautir skólans, að undanskilinni IB-braut, hafa fengið staðfestingu Menntamálastofnunar

Listdans

Skólinn hefur verið með þjónustusamninga við þrjá listdanskóla: Listdanskóla Íslands, Klassíka listdanskólann og Danslistarskóla JSB. Skólinn ber ábyrgð á skráningu áfanga og einkunna nemenda allra dansskólanna sem stunda nám við flesta framhaldsskóla höfuðborgarsvæðisins. Nemendur sem hafa verið brautskráðir af listdansbraut MH ljúka að jafnaði fleiri einingum til stúdentsprófs en nemendur hefðbundnu stúdentsbrautanna. Að jafnaði stunda 30-40 nemendur nám á listdansbraut skólans.

Stöðumat í stað stöðuprófa

Skólinn hefur boðið nemendum upp á stöðumat í fjölmörgum tungumálum, m.a. spænsku, ensku, dönsku, þýsku, ítölsku, frönsku, hollensku, víetnömsku, persnesku, pólsku, o.fl. Vandasamt er að finna matsmann/kennara í sumum þessara tungumála en nokkur vinna hefur fallið á starfsfólk skólans vegna þessa. Nemendur eru ánægðir með þessa þjónustu og hefur skipulag stöðumats verið í höndum námstjóra erlendra tungumála. Nokkuð hefur borið á því að aðrir skólar óski eftir að þeirra nemendur gangist undir stöðumat í greinum sem aðeins eru kenndar við MH. Hafa kennarar skólans verið viljugir að leysa slík mál en einnig hefur MH vísað eigin nemendum á stöðupróf í öðrum skólum, t.d. í pólsku. Árleg stöðupróf í norsku og sænsku eru haldin í MH og sækja þau jafnan nemendur af landinu öllu.

Kennsla, stjórnun og starfsmannahald

Alls önnuðust 90 starfsmenn kennslu árið 2021 í rúmlega 86 stöðugildum. Vikulegur kennslustundafjöldi í dagskóla var að jafnaði 1600-1700 talsins. Kennslustundirnar eru ætíð færri á vorönn þegar færri nemendur stunda nám við skólann en á haustönn. Yfirstjórn skólans mynda rektor, konrektor og áfangastjóri ásamt fjármálastjóra. Námsgreinar og tilheyrandi kennarar skiptast í þrjár deildir: Deild erlendra tungumála, deild samfélagsfræða (félagsgreinar, íslenska og saga) og deild náttúrufræða (raungreinar, íþróttir og stærðfræði). Forsvarsmenn þessara deilda kallast námstjórar og eru þeir í 50% starfi við stjórnun. Aðrir millistjórnendur (í hlutastörfum sem slíkir) á kennslusviði eru IB-stallari og deildarstjóri fjölnámsbrautar (sérnámsbrautar). Tveir starfsmenn annast almenna afgreiðslu á skrifstofu og bókhaldsstörf í samtals 1½ stöðugildi. Náms- og starfsráðgjafar eru þrír í samtals 2,8 stöðugildum, sálfræðingur er í 0,8 stöðugildi og bókasafns- og upplýsingafræðingar eru tveir í 1,8 stöðugildi. Í námsveri skólans starfa þrír kennarar í tveimur stöðugildum. Skjalastjóri er í 0,5 stöðugildi og persónuverndarfulltrúi í 0,2 stöðugildi. Þrír starfsmenn annast umsjón húsnæðis, tölvu- og tæknimála og matráður sér um mötuneyti starfsfólks ásamt aðstoðarmatráði. Ellefu manns vinna við ræstingar í u.þ.b. 7 stöðugildum.

Umhverfismál

Á haustönn 2021 setti skólinn sér umhverfis- og loftslagsstefnu. Yfirmarkmið hennar er að fram til ársins 2030 muni skólinn draga úr losun gróðurhúsalofttegunda um 40% miðað við árið 2019. Í kjölfar stefnunnar voru sett fram markmið og aðgerðaáætlun í loftslagsmálum, í átta flokkum. Þeir eru: Orkunotkun, úrgangur, samgöngur, umhverfisfræðsla, innkaup og efnanotkun, Græn skref, Skólar á grænni grein og kolefnisjöfnun. Skólinn vinnur eftir þessari áætlun og skuldbindur sig til að endurskoða hana árlega.

Meðal þess sem skólinn hefur einsett sér er að draga úr orkunotkun, minnka úrgang og auka endurvinnslu og endurnýtingu. Skólinn leggur áherslu á að hvetja til umhverfisvænna samgangna og býður starfsfólki samgöngustyrk árlega. Einnig geta nemendur tekið áfanga í íþróttum sem heitir hjólum í skólann. Umhverfisfræðslu hefur meðal annars verið miðlað gegnum Grænfánaverkefnið Skólar á grænni grein. Árangur þess starfs hefur nú verið staðfestur af Landvernd tvisvar sinnum, nú síðast í lok árs 2021. Stefnt er að því að halda þessu góða starfi áfram og að skólinn verði Grænfánaskóli til framtíðar.

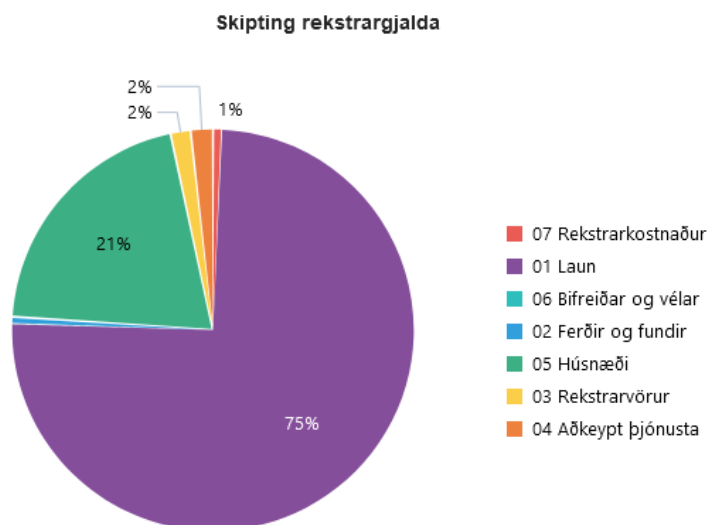
Skólinn hóf þátttöku í verkefninu Græn skref ríkisstofnana í lok árs 2020 en Umhverfisstofnun stýrir því. Skipaður var vinnuhópur starfsfólks sem heldur utan um verkefnið innanhúss. Fyrir árslok 2021 var skólinn kominn með viðurkenningu á þremur skrefum og stefnir ótrauður áfram að fá fimm skref í hús.

Fjármál

Fjárhagsstaða skólans er góð og innan ramma fjárheimilda fyrir árið 2021.

Á árinu 2021 voru heildarútgjöld skólans um 1.678,8 millj. kr. sem var um 30,2 millj. kr. minna en nam fjárveitingum og tekjum. Því batnaði rekstrarstaða skólans á árinu sem nemur þeirri fjárhæð og er hrein eign skólans í árslok 94,4 millj. kr.

<hr/>	
Tekjur	- 1.678.853.400
Gjöld	1.648.682.554
<hr/>	
Afgangur	- 30.170.846

Fjárfestingar á árinu 2021 námu samtals 21 millj. króna. Þar bar hæst endurnýjun á húsgögnum í kennslustofum sem kostaði um 16 millj. kr.

Framkvæmdir í MH

Skólinn skilar framkvæmdaáætlun til Ríkiseigna á hverju ári. Í samvinnu við Ríkiseignir og arkitekta hússins er búið að gera framkvæmdaáætlun til fimm ára. Eftir miklar framkvæmdir síðustu tvö ár hægðist á öllum framkvæmdum og var mest unnið að almennu viðhaldi innanhúss, t.d. málun og smærri breytingum. Á næstu árum eru frekari framkvæmdir fyrirhugaðar til að bæta aðstöðu nemenda og starfsfólks og fegra umhverfi skólans.

Samstarf við innlenda og erlenda aðila

Skólinn er í samstarfi við International Baccalaureate samtökin um nám til alþjóðlegs stúdentsprófs sem kennt er á ensku. Samstarfið felur í sér skuldbindingu stjórnenda og kennara að sækja námskeið sem IB-samtökin bjóða upp á.

Sem fyrr hefur skólinn samvinnu við Listdansskóla Íslands, Danslistarskóla JSB og Klassíska listdansskólann vegna listdansnáms. Þjónustusamningur við hvern og einn skóla kveður á um að MH kaupi kennslu í sérgreinum miðað við tiltekinn nemendafjölda að hámarki en samtals er um að ræða tæplega 80 ársnemendur í skólunum fjórum. Í ágúst urðu þær breytingar að MH gerir ekki lengur sérstaka þjónustusamninga við hvern og einn skóla heldur gera listdansskólarnir sérstakan þjónustusamning við mennta- og barnamálaráðuneytið.

Skólinn hefur einnig gert samstarfssamning við Menntaskóla í tónlist (MÍT) þar sem nemendur hans taka bóklegan hluta námsins í MH. Á haustönn 2021 voru rúmlega 20 nemendur sem stunduðu nám í MÍT og MH.

Skólinn er þátttakandi í þremur ERASMUS-verkefnum næstu tvö árin og eru það kennarar mismunandi faggreina sem stýra verkefnum.

Skólinn er í samstarfi við nokkra aðila í tengslum við tungumálakennslu. Samstarf við

Kofúsíusarstofnunin Norðurljós við Háskóla Íslands um kínverskukennslu hefur staðið frá árinu 2011 og hefur verið farsælt. Það felur í sér að stofnunin leggur skólanum til kínverskukennara gegn endurgjaldi sem fer eftir nemendafjölda. Samstarfið gerir MH kleift að halda úti kínverskukennslu þótt um fáa nemendur sé að ræða. Ítölsk stjórnvöld hafa um árabíl styrkt ítölskukennslu við skólann en skólinn er sá eini sem kennir tungumálið í dagskóla.

Enn fremur er samvinna við nokkra grunnskóla um að nemendur þeirra taki byrjunaráfanga í MH sem valgrein í 10. bekk, einkum í stærðfræði, íslensku og ensku. Grunnskólarnir sjá alfarið um kennsluna og nemendurnir taka próf í viðkomandi áfanga í MH á prófatíma í maí.

Grænfánaverkefnið, eins og áður hefur komið fram, er sem fyrr unnið í samstarfi við Landvernd.

Í áratugi hefur skólinn verið í samstarfi við Menntavísindasvið HÍ um móttöku og þjálfun kennaranema.

Að jafnaði eru 10-15 kennaranemar í húsi sem fá þjálfun og menntun í mismunandi faggreinum.

Á [heimasíðu skólans](#) eru nánari upplýsingar um yfirstandandi verkefni.

Árangursmælikvarðar og markmið úr stefnumiðaðri áætlun ríkisaðila

Skólinn hefur sett sér metnaðarfull markmið og árangursmælikvarða sem tengjast ólíkum þáttum starfseminnar. Tekist hefur að uppfylla sum markmiðin að fullu, sum að hluta en hægar gengur með önnur.

Að hækka hlutfall þeirra sem ljúka stúdentsprófi frá MH á þremur árum

Eitt af meginmarkmiðum skólans er að fleiri nemendur ljúki stúdentsprófi á sex önnum (þremur árum) og að einingum sem nemendur ljúka á ári fjölgi. Á árinu 2021 luku um 55% nemenda náminu á þremur árum og nemendur skólans luku að jafnaði um 55 einingum á ári. Þess ber að geta að nokkuð stór hópur stundar hlutanám (t.d. í norsku, sænsku og nemendur frá Menntaskóla í tónlist) og hefur það áhrif á meðaltal lokinna eininga. Fjölmargir nemendur eru lítt uppteknir af því að ljúka náminu á þremur árum, leggja áherslu á að fá góðan undirbúning fyrir nám á háskólastigi og taka því umframeiningar.

Lögð er sérstök áhersla á að hækka nýtingarhlutfall, þ.e. fjölga nemendum sem gangast undir lokapróf í áföngum og útskrifast þar af leiðandi á réttum tíma. Síðustu misseri hefur þetta hlutfall haldist stöðugt í kringum 95%.

Til að styðja betur við nám nemenda þá þurfa nemendur sem hyggja á úrsögn úr áfanga að fá ráðgjöf hjá náms- og starfsráðgjöfum, námstjórum eða áfangastjóra. Þetta úrræði hefur gefið góða raun og haft jákvæð áhrif á nám nemenda.

Nánari tölfræðiupplýsingar er að finna í [sjálfsmatskýrslu MH](#).

Að auka starfsánægju og skilvirkni í rekstri

Skólinn hefur lagt metnað í að auka starfsánægju og skilvirkni í rekstri. Síðastliðið ár varð skólinn nr. 4/50 í könnuninni Stofnun ársins í flokki stærri stofnana ríkisins. Skólinn hækkaði um eitt sæti milli ára sem er einkar jákvæð niðurstaða. Starfsmannasamtöl eru í reglulegu ferli. Starfsfólki hefur verið boðinn samgöngustyrkur til að hvetja til vistvænna samgangna og heilbrigðs lífennis. Einnig er boðið upp á líkamsræktarstyrk fyrir starfsfólk. Alls nýttu rúmlega 20 starfsmenn sér samgöngustyrk og rúmlega 40 sóttu um líkamsræktarstyrk. Markviss upplýsingagjöf er komin í fast ferli með vikupistlum rektors til starfsmanna og hefur þeim verið vel tekið. Auk þess er rafrænt fréttabréf sent á aðstandendur nemenda tvisvar sinnum á haust- og vorönn og hefur því verið afar vel tekið. Fréttabréfin eru aðgengileg á heimasíðu skólans á íslensku og ensku.

Undirbúningur undir jafnlaunavottun hófst fyrir alvöru vorið 2019. Stýrihópur um jafnlaunakerfi vann að

skipulagi kerfisins og innleiðingu en hópinn skipa rektor, konrektor, fjármálastjóri og skjalastjóri. Skólinn fékk jafnlaunavottun í júní 2020 og hefur síðan þá farið tvisvar sinnum í úttekt þar sem niðurstaðan hefur verið afar jákvæð og lítill launamunur mælst á milli kynja.

Eitt af markmiðum skólans er betri nýting fjármuna. Skólinn leggur metnað í að leita tilboða um kaup á búnaði frá fyrirtækjum sem eru með rammisamning við ríkið. Einnig er haft reglulegt eftirlit með fjárhagsstöðu með mánaðarlegum fundum stjórnenda og fjármálastjóra. Skólinn fór í útboð með fleiri ríkisstofnunum þar sem óskað var tilboða í tölvubúnað.

Lokaorð

Skólastarfið árið 2021 einkenndist af fjölbreyttum áskorunum þar sem reyndi á ólíka hæfni, þekkingu og leikni. COVID-19 hafði áfram veruleg áhrif á hvernig skólalaldi var háttað en kennarar og annað starfsfólk skólans á hrós skilið fyrir hvernig það tókst á við erfiðar og krefjandi aðstæður sem eiga sér engin fordæmi í sögu skólans. Að sama skapi eiga nemendur hrós skilið enda aðstæðurnar oft framandi og erfiðar viðureignar. Þrátt fyrir allt uppskáru nemendur vel og árangur þeirra var góður. Ekki var hægt að greina að brotthvarf hefði verið meira en þegar kennsla og skólalald var með eðlilegu móti. Reynsla fyrri missera kom sér vel en því miður er það staðreynd að stór hluti nemenda hefur aðeins kynnst lífi framhaldsskólans á tímum COVID. Ég fullyrði að framtíðin er björt fyrir nemendur og starfsfólk enda engar áskoranir sem koma lengur á óvart.

MH, 30. apríl 2022
Steinn Jóhannsson
rektor

„Prófill“

Stærð skóla, fjöldi nemenda og starfsmanna: MH er skóli með tæplega 1100 nemendur og liðlega 110 starfsmenn í 10.000 fermetra húsnæði. Áætlaðir ársnemendur samkvæmt fjárlögum 2021 voru 1046.

Námsframboð: Skólinn starfar eftir áfangakerfi. Starfræktar eru eftirfarandi brautir við skólann skv. aðalnámskrá framhaldsskóla: Félagsfræðabraut, málabraut, náttúrufræðibraut, opin braut og listdansbraut til stúdentsprófs. Samkvæmt sérstakri námskrá International Baccalaureate Organization og heimild menntamálaráðherra frá 1997: IB-námsbraut, þ.e. nám til samræmds alþjóðlegs stúdentsprófs. Þá er starfsbraut (sérnámsbraut/fjölánámsbraut) við skólann með vísan framhaldsskólalaga og laga um málefni fatlaðra.

Framkvæmd markmiða: Markmiðin sem fram koma í viðauka við skólasamning hafa sum náðst að fullu en önnur voru áfram í farvegi. Skólinn hefur verið rekinn innan fjárheimilda. Að öðru leyti má vísa til tímabundinna (deili)markmiða og framgangs þeirra í sjálfsmatskýrslu ársins.

Umbótaþættir eftir sjálfsmat: Í [sjálfsmatskýrslu](#) eru sett markmið fyrir ýmsa þætti skólastarfsins. Unnið var að fjölbreyttum umbótamarkmiðum. Á árinu var m.a. lögð áhersla á skjalamál, jafnlaunavottun, endurnýjun tölvu- og húsbúnaðar og umhverfismál. Auk þess var ákveðið að auka þjónustu við nemendur með því að hækka starfshlutfall í náms- og starfsráðgjöf og bjóða upp á stoðtíma í raungreinum.

Úttektir: Skólinn fékk niðurstöður ytri úttektar í hendurnar snemma árs 2017. Niðurstaðan reyndist jákvæð og athugasemdir minniháttar. [Skýrsla úttektaraðila](#) er aðgengileg á heimasíðu Menntamálastofnunar. Auk þess fór skólinn í gegnum sjálfsmat á IB-náminu 2018 og tóku IB-samtökin út matið.

Afkoma, rekstrarstaða: Heildarútgjöld árið 2021 voru 1678 millj. kr sem er í samræmi við áætlanir.

Brottfall: Brotthvarf nýnema var undir 4% sem er í samræmi við stefnu skólans.

Stjórnun: Auk rektors Steins Jóhannssonar er konrektor Helga Jóhannsdóttir, áfangastjóri Guðlaugur Pálmi Magnússon, fjármálastjóri Signý Marta Böðvarsdóttir, þrír námstjórar, deildarstjóri IB-náms og deildarstjóri fjölánámsbrautar.

Samvinna við aðra:

Samvinna við IB-samtökin vegna alþjóðlegs stúdentsprófs sem MH býður upp á. Listdansskóli Íslands, Danslistarskóli JSB og Klassíski listdansskólinn eru samstarfsskólar um listdanskennslu. Konfúsíusarstofnunin Norðurljós við HÍ er í samstarfi vegna kínverskukennslu. Samvinna við grunnskóla er vegna framhaldsskólaáfanga grunnskólanema. Við Menntaskóla í tónlist er samstarf varðandi bóklega áfanga nemenda á stúdentsbrautum. Skólinn er í samstarfi við Menntavísindasvið HÍ um móttöku og þjálfun kennaranema. Samstarf við Landvernd er vegna Grænfánaverkefnis og Umhverfisstofnunar um Græn skref ríkisstofnana.

Sérstakar áherslur/sérsvið skólans: Undirbúningur fyrir háskólanám, ríkulegt og fjölbreytt val nemenda, umsjón með norsku- og sænskukennslu á framhaldsskólastigi, alþjóðleg námsbraut, kjarnaskóli í listdansi, skólakór Menntaskólans við Hamrahlíð.